

אורי אבנרי ממשיך לדווח על הפגישה עם ערפאת:

אופציה חדשה

השעה היתה שתיים אחרריצות. יאסר ערפאת ישב בראש השולחן הארוך, ושתי תה. הוא המתיק אותו בדבש. מתוך צלחית שהונחה לפניו. "בעוד כמה שעות אני טס שוב", אמר. קודם לכן כבר סיפר לנו כי בשבועיים האחרונים ביקר ב־15 מדינות, וישן כלילות כמטוס.

לא שאלנו אותו לאן הוא טס הפעם. ערפאת אינו מודיע לעולם מראש לאיש על יעדי טיסותיו ומועדן. גם אנשים הקרובים לו אינם שותפים למידע זה. זהו אחד מאמצעי הביטחון של האישי, אשר כמה אירגוני יסוד וישרותיביון בעולם מנסים בכל עת להרגו.

רק לאחרונה נתפסו עליידי מוסדות הביטחון של אש"ף שתי חוליות, שניסו להתנקש בחייו.

פעם סיפר לי משהו בקול משועשע. על ביקור שעמד ערפאת לערוך באוסטריה. לאוסטרים נמסר, כמובן, על בואו, אך לא על המועד המדויק, וגם לא על זהות המטוס שיביא אותו וכיוצא. האוסטרים המקפידים על טקסים, לא ידעו איך לארגן לו את קבלת הפנים הראויה לו. לכסוף המתין הקאנצלר ידאו, ברונו קריסקי, במשך שלוש שעות בנמל התעופה. עד שהגיע ערפאת — כמטוס פרטי של נשיא בולגריה, דווקא.

גם הפעם לא ידענו, על בן, כי ערפאת עומד תוך כמה שעות לטוס לעמאן, אך הטיסה לא יכלה להפתיע אותנו. הרצאי תו הארובה על המצב המדיני ותוכניות אש"ף הכינה אותנו לכל המהלכים שהפתיעו, בעי בוד יום, את העולם ואת ישרי אל: ביקורו של ערפאת בעמאן וחתמת ההסכם עםפאתי חוסיין.

הנה תופעה ישראלית מובהקת. המעידה כאלף ערים על אשר מתרחש כיום בצמרת ישראל: הודיעה על הסכם ערפאת-חוסיין הפגיעה והרהימה את חזרת המדינה ואת כלי-התקשורת. הצלה תישפוט את תגובות. "פרי שנים" הובהלו למיקרופונים, "מומדי חים" אצו אנה ואנה.

אך שום מוסד ממשלתי רי שום בליתיקשורת לא שאל את פיהם של ישיבת ישראלים, שחזרו זה עתה ממסע שבו ביי לו שבע שעות בדיינים פוליטיים אינטנסיביים עם יאסר ערפאת, ושעית נוספת רבת עם יועציו ושותפיו הקרובים. מה הסכר לתופעה מורה זו? יש רק אחד: איש לא היה מעוניין בהכנת המאורע החשוב. ממשלת ישראל. ה"ח"תה אותו על הסף, כפי שהיא דוחה כל מעשה שטמונה בו סכנה של שלום.

● מובארכ:

בניה לדוחח

מבחינתי, לא היתה בהסכם ערי פאת-חוסיין אף מילה מפתיעה אחת. הנוסח נבע בריוק ממערכת השיקולים, שנפרשה לעינינו עליידי ערפאת עצמו בפגישה זו. מכיוון שנפי גשתי כבר ערפאת כבר המש פעמים לפני כן כשנתיים וחצי האחרונות, מובן לי גם התהליך שהוביל לנקודה זו.

במושב המועצה הלאומית הפלסטינית פתחנו אוספיה פרי ליניתי? אמר לנו ערפאת. היא התכוון לקריאת המועצה לבי נוס ועידת-שלום בינלאומית, בהשתתפות ישראל ואש"ף.

החלטה זו, שהתקבלה עליידי הפרלמנט הפלסטיני ברוב מכריע, בהצבעה דמוקרטית, לעיני מצלמות הטלוויזיה (הצופים הישראליים), לוותה בישראל בתגובה של זילזול והתעלמות.

כפי שאמר השבוע חוסיין מובארכ, איש שקול שאינו נוטה להגזמות: אם תתעלם ישראל מן המתרחש, היא עלולה להצטער על כך במשך דורות. אילו ידע עברית, היה בווראי אומר: יחסה של ממשלת-ישראל יגרם בכיה לדורות.

הוא לא הגזים. אפשר לחייב או לשלול את רעיון הוועידה הבינלאומית, כמכשיר טכני להשגת שלום. אך אי-אפשר לשלול כי החלטת הפרלמנט הפלסטיני אומרת שאש"ף מוכן לשבת ליד שולחן אחד עם ישראל ולדבר פניס-אל-פנים על כינון שלום בין ישראל והעולם הערבי. עובדה זו חשובה לאין שיעור מטכניקה זו או אחרת.

אם זאת אינה מהפכה — מהי?

הנכונות של ערפאת עצמו לעלות על דרך-השלום היתה ירועה לי במשך שנים. וזוה אין חדש. החידוש הוא ביכולתו של ערפאת לכנס את הפרלמנט הפלסטיני, חרף התנגדות סוריה ולוב, ולהשיג רוב מאסיבי למדיניות זו. יתר על כן, מכיוון שאירגוני-הרסיסים, הכפופים לסוריה וללוב, נשאר עתה מחוץ לאש"ף, יש לערפאת היכולת המלאה לבצע את המדיניות שהוא דוגל בה.

ההחלטה לכנס את המועצה הלאומית הפלסטינית בעמאן היתה הימור גורלי. הימור זה הצליח מעבר לכל הצפוי. הרוב העצום של העם הפלסטיני תמך בהחלטה, וכמעט כל העולם הערבי מכיר עתה באש"ף המטוהר כממסד הייצוגי של העם הפלסטיני. התרשמתי כי ערפאת לא יסלה לגורמים שניסו למנוע את כינוס המועצה בעמאן.

אין פירוש הדבר כי אין ויכוחים וחילוקי-דיעות במסודות אש"ף. מנהיגותו של ערפאת היא בלתי מעוררת, אך לא על פי בלבד יישק דבר. לא פעם הוא נשאר במיעוט לגבי מהלך טאקטי זה או אחר, כפי שסיפר לנו בעצמו, בגאווה רבה. גם עתה יש ויכוח על כמה פרטים. ההתבטאויות הסותרות של מנהיגים שונים, כמו פארוק קרומי וזאלח (אבריאיר) ח'לף, המתקבלות בישי ראל כסימנים של פילוג או צביונות מעידות דווקא על הבריאות של הדי מוקטיה הפלסטינית — "הדמוקרטיה הערבית היחידה בעולם", כפי שמתפארים ראשי אש"ף.

לערפאת אין כוח לכפות את דעותיו על חבריו והמוני עמו. הוא יכול רק להסביר ולשכנע. את זאת הוא עושה בהצלחה.

ההסכם שהושג בינו ובין חוסיין מוביח כי ערפאת הוא עתה חזק יותר מבפני שהיה אי פעם. הוא מצפצף על תגובות הועם שבאו מדמשק, גם מפני אנשים כמו אחמד גבריל וג'ורג' הבשי, פורשי אש"ף.

● שוחים

חמורת שלום

כדאי לעיין היטב בפירטי הסכם זה. הוא לא פורסם ברשמית, אך גירסה אמינה שלו פורסמה דווקא על ידי מתנגדיו — אנשי החזית הדמוקרטית של נאוף חוותמה. סגן

המזכיר של אירגון זה, עבר רבו (שסירב להגיד לנו שלום, כאשר נפגשנו עימו בוועידת-האום בז'נבה), פירסם את הנוסח בדמשק.

וזו לשונו: בהשראת ההחלטות של ועידת-הפיסגה בפאס, שאושרה עליידי הערבים, והחלטות האום על העניין הפלסטיני, בהתאם לאמנה של האום, ועל בסיס ההבנה ההרדית לכינון יחסים מיוחדים בין העם הירדני והעם הפלסטיני:

ממשלת הממלכה ההאשמית של ירדן ואירגון-השיחור הפלסטיני הסכימו ביניהם להתקדם לקראת השגת הסדר שדוק של שלום במיורח התיכון, לסיום הכיבוש הישראלי של השטחים הערביים הכבושים ובכללם ירושלים. בהתאם להנחיות ולעקרונות הבאים:

(1) אדמה תמורת שלום, כפי שנקבע בהחלטות אום, ובכללן החל-טות מועצת-הביטחון.

סוריה וסוכניה באש"ף, עכשיו, סוף סוף, ערפאת הוא די חזק כדי לעשות זאת, בתמיכת הרוב המכריע של העם הפלסטיני.

● מטרת ההסכם היא, חד משמעית, השגת הסדר-שלום.

הסעיף הקובע הוא, כמובן, הסעיף 1. נאמר בו חד משמעית כי תמורת האדמה יינתן לישראל שלום. זאת היתה תמיד סימנת תנועת-השלום הישראלית (ששטחים תמורת שלום, או, בנוסח שלנו, "כל השטחים תמורת כל השלום").

● קריאה למשאיומתן פי נים-אלים-נים, במיסגרת ועידת-שלום בינלאומית, שבה ישתתפו לא רק ארצות-הברית וברית-המועצות, אלא גם סין, בריטניה וצרפת. ערפאת מאמין כי מדינות אלה קרובות יותר לתפיסה הפוליטית של אש"ף, ומקובלות גם על ישראל.

אך מעניינים ביותר שני נושאים. המזכיר של אירגון זה, עבר רבו (שסירב להגיד לנו שלום, כאשר נפגשנו עימו בוועידת-האום בז'נבה), פירסם את הנוסח בדמשק.

כעיתים כאל בעיה הומאניטרית של פליטים. לכן אין שום פלסטיני יכול לקבלה כמות שהיא.

מי שרוצה למנוע את שיתוף הפלסטינים בתהליך-השלום, תובע מהם לקבל את ההחלטה 242. זהו תכסוס בדוק, כיום משתמשים בו האמריקאים — לפחות לפי שעה.

בקרב הפלסטינים יש ויכוח על מידת הרצינות שיש לייחס למיכשול זה. עיצאם סרטאווי המנוח הציע לקבל את ההחלטה, שאינה אלא פיסת-נייר, ולגשת לעניינים הרציניים. מנהיגים אחרים מתנגדים לכך בהרפות, ורואים בכך כניעה.

הסכם ערפאת-חוסיין משתדל לע-קוף את המיכשול. בהקדמה מדובר על "החלטות האום על העניין הפלסטיני" (וזה כולל, כמובן, את ההחלטה 242). הסעיף מס' 1 מבטא את עיקרון-היסוד של 242 — נסיגת ישראל משטחים כבושים והסדר-שלום — ומרבר כפי

ערפאת עם המישלחת הישראלית אישם-האופציה הירדנית מתה!

רוש על "החלטות מועצת-הביטחון", אך מבלי לאכזר את המיספר השנוא. חוסיין משובנע, כנראה, כי ניתן לשכנע את האמריקאים, בבוא העת, שניסוח זה מספק את דרישתם לקבלת 242 עלי ידי אש"ף.

הנושא העדין השני הוא טיב היחסים בין ירדן והפלסטינים. בהקדמה להסכם מדובר על "כינון יחסים מיוחדים" בין שני העמים, הירדני והפלסטיני. סעיף מס' 2 מכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים, אך אומר שיתבצע במיסגרת קונפדרציה עם ירדן.

המושג קונפדרציה אינו קבוע ומרויך. בשפות שונות יש לו משמעויות שונה, ובערבית אין לו שום פירוש ברור. שווייץ מגדירה את עצמה רשמית כקונפדרציה, מדינות הדרום של ארצות-הברית הקימו כשעתו קונפדרציה, וגם בריתות ערביות רופפות הגדרו כר בעבר.

מימין: עורך-הדון כמל דאחר, ח'כ מתן פלד, הכומר ריאח אבנרי, אל-עסל יעקב ארנון, אורי אבנרי, ח'כ מוחמד מעעארי.

שאליהם מתייחסת הוודעה רק בשפת רמזים.

● מינשולים

של נייר

הנרשא האחד הוא החלסס מו-העצת-הבטחון 242.

במרהב שלנו עלולים מיכי שולים של נייר להיות חזקים יותר מאשר מיכשולים של סלדה. שני מיכשולים כאלה הם האמנה הפלסטינית וההחלטה מס' 242.

שום ישראלי אינו יכול להנהל משאיומת עם אש"ף על בסיס האמנה הפלסטינית. מפני שהיא שוללת את עצם קיומה של ישראל. לכן, כאשר רוצה משהו למנוע הידרברות ישראלית-פלסטינית, הוא שולף מיסמך ישן זה, שאבד עליו הכלח, ושרוב הפלסטינים היו רוצים לשכוח אותו.

הוא הרין לגבי ההחלטה 242. היא מתעלמת מעצם קיומו של העם הפלסטיני, וכיותו הלאומית ומוסד רותיו. לכל היותר היא מתייחסת אל

(2) זכות ההגדרה העצמית לעם הפלסטיני. הפלסטינים יגשימו זכות זו כאשר יוכלו הירדנים והפלסטינים להי שיג זאת במיסגרת האיחוד הקונפי-דרטיבי הערבי המתוכנן בין מדינות ירדן ופלסטיין.

(3) פיתרון בעיית הפליטים הפלסטיניים בהתאם להחלטות האום. (4) פיתרון הבעיה הפלסטינית על כל היבטיה.

על בסיס זה, יתנהל המשאיומתן לשלום במיסגרת ועידה בינלאומית, בהשתתפות המש החברות הקבועות של מועצת-הביטחון של האום, וכל הצדדים לסיכסוך, וביניהם אש"ף, הנציג החוקי של העם הפלסטיני, במישלחת משותפת.

עד כאן נוסח ההסכם, כפי שפורסם בידי מתנגדיו.

יש בו כמה מהפכות. כדאי לעמוד עליהן:

● עצם ההסכם הוא מהפכה בפני עצמה. בשנים האחרונות ניסה ערפאת כמה וכמה פעמים להגיע להסכם מעין זה, כדי לקדם את תהליך-השלום ולשנות את יחס ארצות-הברית לעניין הפלסטיני. בכל פעם נמנע הדבר בגלל התערבות מאסיבית של